

ლევან საბაური

ეკონომიკის აკადემიური დოქტორი, პოლიტიკური
ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი

ნადეჟდა კვატაშიძე

ეკონომიკის აკადემიური დოქტორი, ასოცირებული პოლიტიკური
ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი

ანჟელი ხორავა

უფროსი მასწავლებელი
ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი

ზეინაბ გოგრიჭიანი

უფროსი მასწავლებელი
ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი

პოსტპანდემური პერიოდის ცვლილებების ასახვა ფინანსურ ანგარიშებაში

თემა: პოსტპანდემური პერიოდში ფინანსური ანგარიშების საერთაშორისო სტანდარტებში (ფასს) შეტანილი ცვლილებები და ფინანსური ანგარიშების საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს (ფასსს) ახალი გამოწვევები.

მიზანი და ამოცანები: ფასსს მიერ სტანდარტებში შეტანილი ცვლილებების გაცნობა და ფინანსური ანგარიშების ინფორმაციაზე გავლენის შეფასება.

მეთოდოლოგია: კვლევის დროს გამოყენებულია ფინანსური ანგარიშების საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს მიერ დამტკიცებული შესაბამისი ცვლილებები სტანდარტებში, სახელმძღვანელო-სახეკომენტაციო მასალები, სამეცნიერო სტატიები; ანალიზის სისტემატიზაციის და შედარების მეთოდები.

შედეგები: ჩამოყალიბებულია ბასსს მიერ დამტკიცებული ცვლილებები ფასს-ებში; გაანალიზებულია ფასსს განმარტებები, „დიდი ოთხეულის“ მეთოდოლოგიური მასალები; გამოკვლეულია ცვლილებების მიზეზ-შედეგობრივი კავშირი.

საკვანძო სიტყვები: ფასსს-ების განახლება, პოსტპანდემური პერიოდი, საპროცენტო განაკვეთები, იჯარა, გუდვილის გაუფასუება

I. შესავალი

ფინანსური ანგარიშების საერთაშორისო სტანდარტების საბჭო მუდმივად ახდენს სტანდარტების განახლებას, რაც ახალი დოკუმენტების გამოშვების, ასევე მოქმედ სტანდარტებში შესწორებების შეტანის ან დამატებების გაკეთების სახით ხდება. ასეთი სახის ცვლილებები შეტანილ იქნა კოვიდ 19-ით გამოწვეული პანდემიის შედეგებთან დაკავშირებით.

პოსტპანდემური პერიოდში ეკონომიკური ცვლილებების შესაბამისად იცვლება ფინანსური ინფორმაციისადმი მოთხოვნები, რაც ფინანსური ინფორმაციის შეფასებისა და ასახვის წესების ცვლილებებს იწვევს. საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს წინაშე დადგა ფინანსური ანგარიშების წარდგენის ახალი ამოცანები, რომელთა გადაწყვეტა უნდა მოხდეს წარსული გამოცდილებისა და ახალი გამოწვევების გათვალისწინებით. ამის საპასუხოდ საბჭომ გაუმჯობესების პროექტის ფარგლებში დაასრულა განხილვები და გამოაქვეყნა ცვლილებები და დამატებები ფინანსური ანგარიშების საერთაშორისო სტანდარტებში (ფასსს), რომელიც ძალაში შედის 2022-2024 წლებში.

II. ცვლილებები ბასს 1-ში „ფინანსური ანგარიშგების წარდგენა“

- ვალდებულებების კლასიფიკაცია (ძალაშია 2023 წლის 1 იანვრიდან) CITATION EY23 \I 1033 (EY, 2023) .

Classification of Liabilities as Current or Non-current - Amendments to IAS 1

ცვლილებები ეხება ვალდებულებების მიმდინარე და გრძელვადიან ვალდებულებებად კლასიფიკაციის მოთხოვნებს და განმარტავს:

- რას ნიშნავს ანგარიშსწორების გადავადების უფლება;
- რომ გადავადების უფლება უნდა არსებობდეს საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოსათვის;
- რომ კლასიფიკაციაზე გავლენას არ ახდენს იმის ალბათობა ისარგებლებს თუ არა საწარმო გადავადების უფლებით;
- მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ კონვერტირებად ვალდებულებაში ჩართული წარმოებული ინსტრუმენტი თავად არის წილობრივი ინსტრუმენტი, ვალდებულების პირობები არ ახდენს გავლენას მის კლასიფიკაციაზე.

უფლება ვალდებულების გადავადებაზე

საბჭომ გადაწყვიტა, რომ თუ საწარმოს ვალდებულების გადავადების უფლება დამოკიდებულია მის მიერ გარკვეული პირობების დაცვაზე და თუ ის ამ პერიოდში იცავდა პირობებს, საწარმოს აქვს უფლება გადავადოს ვალდებულება საანგარიშგებო პერიოდის თარიღისათვის.

- სააღრიცხვო პოლიტიკის ინფორმაციის გამჟღავნება და დებულება პრაქტიკის შესახებ - 2 (ძალაში შედის 2023 წლის 1 იანვრიდან)

Disclosure of Accounting Policies - Amendments to IAS 1 and IFRS Practice Statement

პრაქტიკის დებულებაში „არსებითობის განსჯის შესახებ“ წარმოდგენილია რეკომენდაციები და მაგალითები, რათა დაეხმარონ საწარმოებს, გამოიყენონ და გაამჟღავნონ სააღრიცხვო პოლიტიკაში მსჯელობა არსებითობის შეფასებების შესახებ.

ცვლილებები მიზნად ისახავს დაეხმაროს საწარმოებს სააღრიცხვო პოლიტიკის გამჟღავნებაში, რომელიც უფრო სასარგებლოა:

- „არსებითობის“ სააღრიცხვო პოლიტიკის გამჟღავნების მოთხოვნით;
- და
- ინსტრუქციის დამატებით იმის შესახებ, თუ როგორ იყენებენ საწარმოები არსებითობის კონცეფციას სააღრიცხვო პოლიტიკაში ინფორმაციის გამჟღავნების გადამწყვეტილების მიღებისას.

სააღრიცხვო პოლიტიკის ინფორმაციის არსებითობის შეფასებისას, საწარმოებმა უნდა გაითვალისწინონ როგორც ტრანზაქციის ზომა, ასევე სხვა მოვლენები ან პირობები და მათი ბუნება. ამასთან ერთად, დამატებულია იმ გარემოებების მაგალითები, რომლებშიც საწარმოს შეუძლია სააღრიცხვო პოლიტიკის ინფორმაცია არსებითად მიიჩნიოს.

სტანდარტიზებული ინფორმაციის გამჟღავნება CITATION IFR22 \I 1033 (IFRS, 2022)

მიუხედავად იმისა, რომ სტანდარტიზებული ინფორმაცია ნაკლებად სასარგებლოა მომხმარებლებისთვის, ვიდრე კონკრეტული საწარმოს სპეციფიკური ინფორმაცია სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ, საბჭო დათანხმდა, რომ ზოგიერთ შემთხვევაში, შესაძლოა საჭირო გახდეს სტანდარტიზებული სააღრიცხვო პოლიტიკის ინფორმაცია, რათა მომხმარებლებმა გაიგონ ფინანსური ანგარიშგებიდან სხვა მნიშვნელოვანი ინფორმაცია. ასეთ სიტუაციებში სტანდარტიზებული სააღრიცხვო პოლიტიკის ინფორმაცია არსებითია და უნდა გამჟღავნდეს.

III ფასს 3 „საწარმოთა გაერთიანება“

- **ცვლილება - მითითება ფინანსური ანგარიშგების კონცეპტუალურ საფუძვლებზე**
Reference to the Conceptual Framework – Amendments to IFRS 3

ფასს 3-ში განახლებულია მითითება ფინანსური ანგარიშგების კონცეპტუალურ საფუძვლებზე (ახალი 2018 წლის ნაცვლად 2001 წლისა). ახალი შესწორება იძლევა აქტივებისა და ვალდებულებების განსაზღვრის საშუალებას ბიზნესის გაერთიანების თარიღისათვის. ეს მითითება უზრუნველყოფს აქტივებისა და ვალდებულებების აღრიცხვაში აღიარების ერთიან მიდგომას CITATION IFR221 \I 1033 (IFRS, 2022).

ამავდროულად, ფასს 3 ითვალისწინებს გამონაკლისსაც ზოგიერთი ვალდებულებებისა და პირობითი ვალდებულებისათვის, რომელთა აღიარებისათვის გამოიყენება არა კონცეპტუალური საფუძვლები, არამედ ბასს 37 „ანარიცხები, პირობითი ვალდებულებები და პირობითი აქტივები“ ან ინტერპრეტაცია იმკ (IFRIC) 21 „მოსაკრებელი“. ამ გამონაკლისის გარეშე, საწარმოთა გაერთიანების დროს საწარმოს მოუწევდა ისეთი ვალდებულებების აღიარება, რომელსაც არ აღიარებდნენ ბასს 37-ით. ასევე, მყიდველი საწარმო არ არის ვალდებული შეძენის თარიღისათვის აღიაროს ბასს 37-ით განსაზღვრული პირობითი აქტივები.

- **დისკუსია გუდვილის გაუფასურებისა და ამორტიზაციის შესახებ**
Goodwill and Impairment

ფასს საბჭოს მიერ ერთ-ერთ ძირითად მიმართულებად გამოიყო **გუდვილისა და მისი გაუფასურების** საკითხი. ამ საკითხზე ყურადღების გამახვილება გამოიწვია საწარმოთა გაერთიანებების შედეგების ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახვის მნიშვნელობამ CITATION Mar22 \I 1033 (◦ Marina Maisuradze ◦ Mariam Vardiashvili ◦, 2022). საწარმოს ან საწარმოთა ჯგუფის შეძენა ხშირად მსხვილ გარიგებებს წარმოადგენს. ამიტომ საბჭოს მიერ ხაზგასმით იქნა მითითებული ანგარიშვალდებული საწარმოს პასუხისმგებლობა ასეთი მნიშვნელოვანი გარიგებების შედეგებთან დაკავშირებით.

2020 წლის მარტში ფასს-ის წინასწარი საჯარო განხილვისა და დისკუსიებისათვის გამოქვეყნებულ იქნა დოკუმენტი „ბიზნესის გაერთიანება - გუდვილის გაუფასურების ინფორმაციის გახსნა“ CITATION IFR222 \I 1033 (IFRS, 2022). ამ დოკუმენტის თანახმად, ჯგუფი ვალდებულია ფინანსურ ანგარიშგებაში გაამჟღავნოს ინფორმაცია შეძენის მიზნების და ამ მიზნების შესრულების შესახებ. ასევე, ინვესტორთა მიერ საწარმოების ხელმძღვანელებისათვის შეძენის გადაწყვეტილებაზე პასუხისმგებლობის დაკისრების შესახებ.

საბჭოს მიერ განხილულ იქნა გუდვილის თანმიმდევრული აღრიცხვისა და მათ შორის გაუფასურებაზე ყოველწლიური ტესტირების ადეკვატურობის საკითხი, რომელიც თავად ტესტისა და გაუფასურების ეფექტურობის კრიტიკულ შეფასებაზე დამოკიდებული. სპეციალისტების ერთი ჯგუფის აზრით, გაუფასურების ტესტი ინვესტორებს აძლევს ინფორმაციას შეძენასთან დაკავშირებული გარიგებების შედეგებზე და ამდენად მნიშვნელოვანია. ზოგიერთების აზრით, კი მოცემული ტესტი ძვირადღირებული და რთულია. ამავე დროს, ინფორმაცია გუდვილის გაუფასურების შესახებ, გვიან აღწევს ინვესტორამდე და ვერ იქნება სასარგებლო. ამიტომ ამჟამად მიმდინარეობს ამ საკითხის გულდასმით შესწავლა, რათა საბჭოს მიერ განხილული ვარიანტებიდან შეირჩეს უფრო ეფექტიანი და ნაკლებად რთული.

ბასსს-ის მიერ ასევე განხილულ იქნა საკითხი 2004 წლამდე გამოყენებული გუდვილის ამორტიზაციის მოდელის გამოყენების შესახებ. ამ საკითხსაც ბევრი მოწინააღმდეგე ჰყავს. მიმდინარეობს მსჯელობა იმის შესახებ, ანგარიშვალდებული საწარმოები ინვესტორებისთვის შეძლებენ თუ არა გარიგების წარმატების ოპერატიული შეფასებისათვის უფრო სასარგებლო და ხარისხიანი ინფორმაციის მიწოდებას, ვიდრე გაუფასურების ტესტია. განსხვავებული და დასაბუთებული მოსაზრებების გათვალისწინებით საბჭოსათვის რთულია გადაწყვეტილების მიღება. მაგრამ მაინც, საპილოტედ მიჩნეულ იქნა მიდგომა, რომელიც მდგომარეობს ისეთი პაკეტის ფორმირებაში, რომელმაც შეიძლება გარკვეულად შეამციროს ინფორ-

მაციის მოსალოდნელი დანაკარგები გუდვილის გაუფასურებაზე ყოველწლიური ტესტირების საბაზო მოდელზე უარის თქმით.

აღნიშნული საკითხების გათვალისწინება მნიშვნელოვან გავლენას ახდენს ფინანსურ ანგარიშგებაზე, ცვლის მისი შედგენის მეთოდიკას და საბოლოოდ ფინანსურ შედეგებს.

IV. ცვლილებები ბასს 8-ში „სააღრიცხვო პოლიტიკა, ცვლილებები სააღრიცხვო შეფასებებში და შეცდომები“

Definition of Accounting Estimates - Amendments to IAS 8

2021 წლის თებერვალში საბჭომ გამოსცა ცვლილებები ბასს 8-ში, რომელშიც შემოაქვს „სააღრიცხვო შეფასებების“ ახალი განმარტება. ცვლილებები ასევე განმარტავს განსხვავებას სააღრიცხვო შეფასებასა, სააღრიცხვო პოლიტიკასა და შეცდომების გამოსწორებას შორის. განმარტებულია, თუ როგორ იყენებენ საწარმოები განსაზღვრის ტექნიკასა და მონაცემებს სააღრიცხვო შეფასებითი მაჩვენებლების შესამუშავებლად. ცვლილება ძალაში შედის 2023 წლის 1 იანვრიდან CITATION Del21 \l 1033 (Deloitte, 2021).

V. შესწორება ბასს 16 „ძირითად საშუალებებში“ - ამონაგები ძირითადი საშუალებებიდან მათი დანიშნულებისამებრ გამოყენებამდე

Property, Plant and Equipment: Proceeds before Intended Use – Amendments to IAS 16

ბასს 16-ის შესწორება კრძალავს ძირითადი საშუალებების თვითღირებულებიდან თანხის გამოქვითვას, რომელიც მიღებულია ძირითადი საშუალებების გამოსაყენებლად მომზადების პერიოდში წარმოებული პროდუქციის რეალიზაციიდან. ნაცვლად ამისა, ეს თანხები აღიარდება შემოსავლად შესაბამის ხარჯებთან ერთად მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში. ასეთი აქტივებისათვის გამოიყენება ბასს 2 „მარაგები“ ამორტიზაციის გარეშე, ვინაიდან ძირითადი საშუალებები ჯერ არ არის მზად გამოსაყენებლად.

VI. ცვლილებები ბასს 37-ში „ანარიცხები, პირობითი ვალდებულებები და პირობითი აქტივები“ Onerous Contracts – Costs of Fulfilling a Contract – Amendments to IAS 37

ბასს 37-ის თანახმად, წამგებიანი ხელშეკრულება ისეთი ხელშეკრულებაა, რომლის მიხედვით ვალდებულებების დასაფარად გათვალისწინებული აუცილებლად გარდაუვალი ხარჯი აღემატება ხელშეკრულებით გათვალისწინებულ მოსალოდნელ სარგებელს CITATION Del23 \l 1033 (Deloitte, 2023).

შესწორებამდე წამგებიანი ხელშეკრულების ხარჯების შეფასებისას მხოლოდ დამატებითი ხარჯების გათვალისწინება ხდებოდა. შესწორებით დაზუსტებულია, თუ რომელი ხარჯები გაითვალისწინება წამგებიანი ხელშეკრულების შეფასებისას. ხელშეკრულების შესრულების ხარჯები მოიცავს პირდაპირ და გასანაწილებელ ხარჯებს:

- დამატებით ხარჯებს ასეთი ხელშეკრულების შესრულებისთვის (მაგალითად, შრომისა და მასალების პირდაპირი ხარჯები);
- სხვა ხარჯების განაწილებას, რომლებიც უშუალოდ უკავშირდება ხელშეკრულების შესრულებას (მაგალითად, იმ ძირითადი საშუალებების ამორტიზაციის ხარჯები, რომელიც გამოიყენება ხელშეკრულების შესასრულებლად, კონტრაქტის მართვისა და ზედამხედველობის ხარჯები);
- არ გაითვალისწინება საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯები, რომელიც აშკარად არ არის პირდაპირ კავშირში ხელშეკრულებასთან.

ცვლილებამდე ხელშეკრულების შესრულების ხარჯებს მიაკუთვნებდნენ მხოლოდ დამატებით ხარჯებს, შესწორება წამგებიანი კონტრაქტებისთვის უფრო დიდი რეზერვის აღიარების საშუალებას იძლევა.

VII. შესწორება ფასს 16-ში „იჯარა“ - პოსტკოვიდი და საიჯარო შეღავათები **Accounting for Covid-19 related rent concessions.**

პანდემიის შედეგად შემცირდა პროდუქციის წარმოებისა და რეალიზაციის მოცულობა, მკვეთრად შემცირდა სავაჭრო ცენტრებში მომხმარებელთა რიცხვი. აღნიშნულის შედეგად დაიხურა ან დროებით შეაჩერა მუშაობა უამრავმა საწარმომ, რომლებსაც მცირე შემოსავლების პირობებში, მძიმე ტვირთად დააწვა საიჯარო გადასახდელები. არსებული ვითარების გათვალისწინებით, 2020 წლის ივნისში იჯარაზე შეღავათების აღრიცხვის გამარტივებისათვის, ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების საბჭომ გამოსცა ფასს 16-ის შესწორებები მოიჯარეებისათვის კოვიდ 19 - თან დაკავშირებით CITATION LSa21 \l 1033 (L Sabauri, 2021) .

შეღავათები იჯარაზე ითვალისწინებდა საიჯარო განაკვეთების შემცირებას, ასევე საიჯარო გადასახადებისაგან დროებით განთავისუფლებას. ასეთი სახის დათმობები, ფასს 16 „იჯარის“ დებულებების თანახმად, თავიდან განიხილებოდა, როგორც საიჯარო ხელშეკრულების მოდიფიკაცია. შესწორებების თანახმად კი მოიჯარის მიერ საიჯარო შეღავათებით განპირობებული საიჯარო გადასახდელების ცვლილება არ უნდა განიხილებოდეს როგორც ხელშეკრულების მოდიფიკაცია, არამედ თითქმის მას არც ჰქონია ადგილი. პანდემიის გაგრძელებისა და მისი მნიშვნელოვანი ნეგატიური შედეგების გამო, საბჭომ მიიღო გადაწყვეტილება ფასს 16-თან მიმართებაში დამატებითი შესწორებების გამოცემის შესახებ, რომელიც ითვალისწინებდა შეღავათების გაგრძელებას 2021 წლის 1 ივლისიდან 2022 წლის 30 ივნისამდე, ხოლო ამ თარიღის შემდგომ იჯარის აღრიცხვის წესი განმარტებულია საბჭოს ახალ მასალებში CITATION EY22 \l 1033 (EY, 2022) .

გამოცემული შესწორებების თანახმად, მოიჯარეებისათვის შეღავათები გათვალისწინებული იყო მხოლოდ კოვიდ 19 -ით გამოწვეულ შედეგებზე შემდეგი სამი პირობით:

- საიჯარო გადასახდელის გადასინჯული თანხა უნდა დარჩენილიყო იჯარაზე შეღავათების დაწესებამდე არსებულის ტოლი ან ნაკლები;
- შემცირება ეხებოდა მხოლოდ იმ საიჯარო გადასახდელებს, რომლებიც ხელშეკრულების პირვანდელი პირობებით გადახდას ექვემდებარებოდა 2022 წლის 30 ივნისამდე CITATION Sab22 \l 1033 (Sabauri L., Kvatashidze N., 2022) ;
- იჯარის ხელშეკრულების სხვა პირობებში ცვლილებებს ადგილი არ ჰქონდა. შესწორებების თანახმად, საიჯარო გადასახდელებისაგან განთავისუფლებისას, მოიჯარე წყვეტს საიჯარო ვალდებულებების იმ ნაწილის აღიარებას, რომლისგანაც განთავისუფლდა და აღიარებს მოგებას მოგებისა და ზარალის ანგარიშგებაში.

VIII. შესწორება ბასს 39, ფასს 9, 7,16 ,17 - საბაზრო საპროცენტო განაკვეთის რეფორმა **Interest Rate Benchmark Reform - Phase 2**

საბაზო საპროცენტო განაკვეთები, კერძოდ, ბანკთაშორისი შეთავაზებული განაკვეთები (IBOR), უაღრესად მნიშვნელოვან გავლენას ახდენენ ფინანსურ ბაზრებზე და საფუძვლად უდევს მრავალი ფინანსური პროდუქტის გაანგარიშებას. მაგრამ მოცემული განაკვეთების მანიპულაციით გამოვლენილი შემთხვევების შედეგად, დაიწყო მუშაობა ალტერნატიულ ურისკო განაკვეთებზე გადასასვლელად (RFR). ბანკთაშორისი შეთავაზებული განაკვეთებიდან ურისკო განაკვეთებზე გადასვლის გასამარტივებლად ფასს საბჭომ სტანდარტებში შეიტანა რიგი შესწორებები და ასეთი გადასვლა დაყო ორ ეტაპად. მნიშვნელოვანი შესწორებები, რომლებიც განხორციელდა მეორე ეტაპზე, სავალდებულო გახდა გამოსაყენებლად 2021 წლიდან დაწყე-

ბული ფინანსური ანგარიშგების შესადგენად. ძირითადი ყურადღება მიექცა იმ საკითხებს, რომლებიც წარმოიქმნა IBOR განაკვეთიდან RFR-ის განაკვეთებზე გადასვლისას.

- ამ რეფორმასთან დაკავშირებით შეიცვალა ზოგიერთი სტანდარტი. კერძოდ, შეივსო სტანდარტები: ფასს 9 „ფინანსური ინსტრუმენტები“ და ბასს 39 „ფინანსური ინსტრუმენტები: აღიარება და შეფასება“ ჰეჯირების შესახებ დებულებებით, რომლის თანახმად არსებულ ფინანსურ ინსტრუმენტებში განაკვეთების შეცვლა განხილულ უნდა იქნეს, როგორც მცურავი საპროცენტო განაკვეთის ცვლილება. ანალოგიური ცვლილებები შეეხო ფასს 17-ს „სადაზღვევო ხელშეკრულებები“, რომელიც გამოიყენება 2023 წლის და შემდეგი პერიოდების ანგარიშგებების შედგენისათვის.
- სტანდარტში ფასს 7 „ფინანსური ინსტრუმენტები: განმარტებითი შენიშვნები“ გაჩნდა ახალი მოთხოვნები, თუ როგორ გამჟღავნდეს ინფორმაცია ურისკო განაკვეთზე გადასვლის მართვისა და მასთან დაკავშირებული რისკების შესახებ.
- იმისათვის, რომ ინფორმაციის მომხმარებლებმა IBOR-დან RFR-ზე გადასვლისას ახსნან რისკების ხარისხი, ხასიათი და რისკების მართვა, შესწორებები მოითხოვს საწარმოებმა ანგარიშგებაში გაამჟღავნონ შემდეგი ინფორმაცია:
- როგორ ხორციელდება ბანკთაშორის შეთავაზებული განაკვეთებიდან ურისკო განაკვეთებზე გადასვლა, მიღწეული პროგრესი საანგარიშგებო პერიოდისათვის და ამ გადასვლასთან დაკავშირებული რისკები;
- რაოდენობრივი ინფორმაცია ფინანსური ინსტრუმენტების შესახებ, რომლებიც ჯერ კიდევ არ გადასულან ურისკო საპროცენტო განაკვეთებზე;
- თუ საწარმოების ბანკთაშორის შეთავაზებული განაკვეთების რეფორმამ გამოიწვია რისკების მართვის სტრატეგიაში ცვლილებები, ამ ცვლილებების გამჟღავნება.

დასკვნა

1. ბასს 1-ის ცვლილებებით საწარმოებმა უნდა განიხილონ, შეიძლება თუ არა ზოგიერთმა ცვლილებამ გავლენა მოახდინოს მათ ამჟამინდელ პრაქტიკაზე. საწარმოებმა გულდასმით უნდა განიხილონ, საჭიროა თუ არა ცვლილებების შესაბამისად სასესხო ხელშეკრულებების პირობების ხელახლა გადასინჯვა. ამ კონტექსტში, მნიშვნელოვანია აღინიშნოს, რომ ცვლილებები რეტროსპექტულად უნდა იქნეს გამოყენებული.

ბასს 1-ის ცვლილებებმა შეიძლება გავლენა მოახდინოს საწარმოთა სააღრიცხვო პოლიტიკის გამჟღავნებაზე. იმის დადგენა, არსებითია თუ არა სააღრიცხვო პოლიტიკა მოითხოვს მსჯელობას. ამდენად, საწარმოებს მოუწოდებენ, გადახედონ თავიანთი სააღრიცხვო პოლიტიკის ინფორმაციის გამჟღავნებას, რათა უზრუნველყონ შესწორებულ სტანდარტებთან შესაბამისობა.

საწარმოებმა უნდა განიხილონ, არის თუ არა სტანდარტიზებული ინფორმაცია ან ინფორმაცია, რომელიც მხოლოდ იმეორებს ან აჯამებს ფასს-ების მოთხოვნებს. ასევე არის თუ არა არსებითი ინფორმაცია და, თუ არა, ამოღებულ უნდა იქნეს თუ არა იგი სააღრიცხვო პოლიტიკის გამჟღავნებიდან ფინანსური ანგარიშგების სარგებლობის გაზრდის მიზნით.

2. ფასს 3-ის ცვლილებები მიზნად ისახავს კონცეპტუალური საფუძვლების მითითების განახლებას ფასს 3-ის მოთხოვნების მნიშვნელოვანი ცვლილების გარეშე. ცვლილებები ხელს შეუწყობს ფინანსური ანგარიშგების თანმიმდევრულობას და თავიდან აიცილებს კონცეპტუალური საფუძვლების ერთზე მეტი ვერსიის გამოყენებას.

3. ბასს 8-ში ცვლილებები მიზნად ისახავს უფრო მეტი სიცხადისთვის ფინანსური ანგარიშგების შემდგენლებს მიაწოდოს სააღრიცხვო შეფასებების განმარტება, განსაკუთრებით სააღრიცხვო შეფასებებსა და სააღრიცხვო პოლიტიკას შორის განსხვავების თვალსაზრისით. შესაძლებელია ცვლილებებმა არ იქონიონ არსებითი ზეგავლენა საწარმოს ფინანსურ ანგარიშგებაზე, მაგრამ მათ მაინც უნდა უზრუნველყონ მითითებები იმის შესახებ, განიხილება თუ არა ცვლილებები შეფასებებში, პოლიტიკის ცვლილებებად ან შეცდომებად.

4. ბასს 37-ში ცვლილებებით საწარმოები წამგებიან კონტრაქტებს, რომლის მიმართ ადრე იყენებდნენ დამატებითი ღირებულების მიდგომას, ამჯერად უშუალოდ კონტრაქტთან დაკავშირებულ დანახარჯებს, რეზერვს მიაკუთვნებენ.

ლიტერატურა

1. Marina Maisuradze, Mariam Vardiashvili. (2022). Some Issues of Preparation and Submission of Financial Statements in the Conditions of COVID - 19. *Economics and Business*. doi:<https://doi.org/10.56079/20221/4>
2. Deloitte. (2021, February 12). *iasplus.com*. Retrieved from <https://www.iasplus.com/en/news/2021/02/ias-8>.
3. Deloitte. (2023, January 27). *deloitte.com*. Retrieved from <https://www2.deloitte.com/be/en/pages/audit/articles/ifrs-adopted-by-eu-2022.html>.
4. EY. (2022, June 23). *ey.com*. Retrieved from https://www.ey.com/en_gl/ifrs-technical-resources/applying-ifrs-accounting-for-rent-concessions-updated-june-2022.
5. EY. (2023, January 17). *ey.com*. Retrieved from https://www.ey.com/en_pl/ifrs-technical-resources/ifrs-update-standards-and-interpretations-in-issue-31-december-2022.
6. IFRS. (2022, October 20). *ifrs.org*. Retrieved from <https://www.ifrs.org/news-and-events/updates/iasb/2022/iasb-update-october-2022/>.
7. IFRS. (2022, September 22). *ifrs.org*. Retrieved from <https://www.ifrs.org/news-and-events/updates/iasb/2022/iasb-update-september-2022/>.
8. IFRS. (2022, December 13). *ifrs.org*. Retrieved from <https://www.ifrs.org/projects/work-plan/goodwill-and-impairment/>.
9. L Sabauri. (2021). COVID-19 PANDEMIC CORONOMIC CRISIS. *Economics and Business*, 134-147.
10. Sabauri L., Kvatahidze N. (2022). Impact of the COVID-19 Pandemic on the Preparation of Financial Statements. *International Scientific Conference Dedicated to the Establishment of the University 100th Anniversary of the Faculty of Economics and Business*; (pp. 275-282). Tbilisi: Ivane Javakhishvili Tbilisi State University; ISBN 978-9941-491-70-2.

Levan Sabauri

Doctor of Economic Sciences, Professor
Ivane Javakhishvili Tbilisi State University

Nadezhda Kvatahidze

Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
Ivane Javakhishvili Tbilisi State University

Anzheli Khorava

Senior Lecturer
Ivane Javakhishvili Tbilisi State University

Zeinab Gogrichiani

Senior Lecturer
Ivane Javakhishvili Tbilisi State University

Reflection of Post-pandemic Changes in Financial Statements

SUMMARY

The article discusses the changes made by the International Accounting Standards Board (IASB) in the post-pandemic period to the International Financial Reporting Standards and the new challenges of the Board. It also analyzes the impact of the changes on the information in the financial statements. Namely, the changes in the following standards are discussed: IAS 1; 16, 37; 39; IFRS 3; 7; 9; 16.

Keywords: IFRS update, post-pandemic period, interest rates, lease, goodwill impairment